

Druhá světová válka

- začátek 1. září 1939, konec 2. září 1945

Situace před válkou

- agresivní země: Německo, Itálie, Japonsko; VB pokračuje v politice izolacionismu
- OSN je k ničemu, ničenu nezabránila

březen 1939 zánik Československa, vyhlášen protektorát, Německo získalo v Litvě přístav Memel (= Kleipėda) → Litva nemá přístup k moři

- Hitler má další požadavky, tentokrát směřují k Polsku, chce spojit Německo s Východním Pruskem přes Polské území, taky chce přístav Gdaňsk (polosamostatný městský stát), tentokrát Hitler narazil – Anglie i Francie pochopily, že ústupky nezabraly, začínají tedy Polsku garantovat neměnnost hranic

duben 1939 Italové anektovali Albánii, ve Španělsku se ujímá moci generál Franco, taky Hitler slavil svoje padesátiny

23.8.1939 rozebíhají se jednání mezi Brity, Francouzi a Sověty s Němci, výsledek je *pakt Ribbentrop-Molotov* o neútočení mezi Němci a Rusy, měl dodatky, které veřejnost neznala, v nich šlo o rozdělení sfér vlivu v Evropě mezi němci a Sovětským svazem, ty dodatky byly zveřejněny až v roce 1989

- Sověti chtějí zpět to, co ztratili po první světové válce (Finsko, Polsko, kus Běloruska, Ukrajiny, Bessarabii)

1.9.1939 Mussolini Hitlerovi oznamuje, že itálie není připravena na návalku a preferoval by něco jako Mnichov (konferenci), ale Hitler chtěl válčit, a tak zinscenoval útok na německou vysílačku Gleiwitz (Gliwice), útočí na polský poloostrov Westerplatte, kde taky měli sklad munice, vpád je bleskový (*blitzkrieg*), tanky jsou podporovány Luftwaffe, Poláci nejsou vyzbrojeni, od začátku jasné, že Poláci prohrají, k útoku se připojila jako jediná země Slovensko

- reakce velmocí: Francie a Británie vyhlásují Němcům válku, ale nic nedělají (*Sitzkrieg*), chtějí blokovat dovoz do Německa (neutrální země mohly obchodovat), nebyla však moc úspěšná
- co udělali Němci ze západu, to udělal Sovětský svaz z východu

17.9. vpád Sovětského svazu do Polska, oficiálně zdůvodňují tím, že chtějí udělat přesunutou hranici, aby chránili svoje obyvatelstvo před vpádem Němců

- v roce 1940 došlo k vyvraždění polské elity u Katyni, Stalin dlouho tvrdil, že to udělali Němci, ale udělali to Sověti
- vznik nové německo-sovětské hranice, Polsko zase není (někdy se mluví o čtvrtém dělení Polska)
- ošetřeno hospodářskou smlouvou (únor 1940)
- vytvoření území Generálního gouvěrnementu, pod německým vlivem, cílem postupně odtud vystrnadit kohokoliv (Poláky a židy) a udělat z toho jakési německé území, v jeho čele je Hans Frank

Periodisace války

1. 1.9.1939 až 21.6.1941
2. 22.6.1941 (útok na Sovětský svaz) až konec roku 1942 (bitva u Stalingradu)
3. 2.2.1943 až léto 1944
4. 6.6.1944 (vyloštění v Normandii) až 8.5.1945 (konec války v Evropě)
5. květen 1945 až 2.9.1945

Charakter války

- padlo 110 milionu vojáků
- dalších 58 dalších civilistů zemřelo
- 35 mil. zraněných
- druhá průmyslová revoluce → tanky, letectvo, ponorky, atomové bomby, penicilin
- Němci měli navrch do roku 1941, kdy vstoupily do války Spojené státy
- fašistické státy: Německo, Itálie, Slovensko, Maďarsko, Rumunsko, Bulharsko, Chorvatsko, Japonsko, Thajsko (umožňovalo Japonsku operovat ze svého území), Finsko
- neutrální státy: Švédsko, Irsko, Švýcarsko, Portugalsko, Španělsko, Turecko